

Տարեկան գինը 10 ռուբլ կէս տարվանը 6 ռուբլ

Թիֆլիսում գրվում են միմյանց խմբագրատան մէջ:

Օտարաբաղադրեք գիտում են ուղղակի
Туфмаксы. Редакция „Мусака“

ՄԱՍԿ

Խմբագրատունը բաց է առաւօտեան 10—2 ժամ
(Դասի կրթակի և տն օրերից)

Հայտարարութիւն ընդունւում է ամեն շաբաթ:

Հայտարարութիւնների համար վճարում են
խրաբանչիւր բառին 2 կոպէկ:

ԲՈՎԱՆԻԱԿՈՒԹԻՒՆ

Քաղաքական վերջին անցքերը: — Ն երբ ին տե-
սութիւն: Նամակ խմբագրին: Ներքին տարեր:
— Արտաքին տեսութիւն: Բէլգիա: ՎՃակի
հեռագիրներ: — Յայտարարութիւններ: — Տեղեկա-
ցոյց: — Բանասիրական: Նամակ խմբագրին:

ԳԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

ԳԱՂԱՔԱԿԱՆ ՎԵՐՋԻՆ ԱՆՏՔԵՐԸ

Վերջին ժամանակները լրագրի-
ները բաւական շատ զբաղւում են
եզիպտական հարցով: Ընթերցող-
ներին յայտնի է այն անբաւական-
ութիւնները, որոնք պատահե-
ցան թիւրքաց, ֆրանսիական և
անգլիական կառավարութիւնների
մէջ, երբ եզիպտական խեղիվ Խա-
մայիլ-փաշա հեռացրեց իր այն
մինիստրներին, որոնք նրան տուած
էին եւրոպական պետութիւննե-
րից:

Բ. Գոսլը գահընկէց արեց խե-
ղիվ Խամայիլ-փաշային: Ընթերցողի
և ֆրանսիայի ցանկութեան հա-

մանատ, բայց մի և նոյն ժամա-
նակ նրա տեղ այնպիսի մի անձ-
նաւորութիւն նշանակեց և այն-
պիսի կարգադրութիւններ առաւ,
որ ֆրանսիան և Ընթերցողն չէ-
րողանան մեծ ազդեցութիւն ու-
նենալ եզիպտական գործերի վրա:

Սուլթանը մի իրադէ հրատա-
րակեց, որով նա եզիպտական խե-
ղիվ նշանակեց Թեֆիկ-փաշային,
բայց մի և նոյն ժամանակ այդ
իրադէտով խեղիվ եւրոպա-
կան պետութիւնների հետ առե-
տրական դաշնադրութիւններ կա-
պելու և եզիպտական զորքեր
պահելու իրաւունքը:

Ընթերցողը Լազիպտոսը աւա-
տական պետութիւնից Թիւրքիայի
մի նահանգ է դառնում և այն-
պիսի նահանգ, որ Երևելեան
Բուսիլիայից աւելի բիշ ազատու-
թիւն ունի:

1873 թուականի ֆրանսիոյ ո-
չնչացնելու սուլթանը Լազիպտո-
սի խեղիվին դարձրեց թիւրքաց

մի նահանգի ժառանգական նա-
հանգապետ: Ընթերցողն թիւր-
քաց զորքերը կարգ կը պահպա-
նեն Լազիպտոսում և կառաջնոր-
դվեն թիւրք գեներալներից, որոնց
կը նշանակէ Կ. Պօլսի կառավա-
րութիւնը:

Վ. Տ.

ՆԵՐՔԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ՆԱՍԱԿ ԽՄԲԱԳՐԻՆ

Նրեան, 23 յունիսի

Դարձեալ դէպքը առիթ տուեց զիմէ խմբա-
գրութեանս և զորանով ընթերցողներով մի քանի
դուց տեղի ունեցած կատակները փարատելու,
ուստի խնդրեմ չը մերժէք մի անկիւնում գտե-
ղի: Չեք խմբագրած «Մասկ» 95 համարում փաշ-
տակ էին Երևանից ցուցած երեք աստղեր, որոնց
տակ ծածկվող պ. նամակագիրը քաղաքիս կանանց
վրա երկար խօսելով ընծայում է Գալանեան հայ
օրիորդաց դպրոցի այս տարվան ընտելութիւններին
և իմ զարմանալի կերպով հայտնեց այնպիսի մի
քանի խօսքեր:

Յառաջ քան դրանց պատասխանելը թող նե-
րուի ինձ ասել, որ հայ ազգի գործողների համար

այս ժամանակը մի խառնուրդ է, մի շատ ծանր
ժամանակ է: Չը կան իւրաքանչիւր գործողների
գործերը անկեղծ ընտելներ, չը կան ճշմարիտ գը-
նահատողներ, չը կան անկողնապահ հրապարա-
կախօսներ, իսկ ընդհանրապէս բացի ժողովրդեան
անդամները, ամեն տեղից վերկենող, ամեն գրիչ
ձեռք առնող իշխանութիւն է բանեցնում դրանց
զիլին: Այս ամեն անկարգութեան պատճառով պի-
տոյ է որոնել նոյն իսկ հասարակութեան մէջ, նրա
անտարբերութեան, նրա դէպի իր շուրջը տիրող
հանգամանքների սառնութեան մէջ: Մտնում էր ազ-
գային անպարկեղծ գործողներին մի անաչառ դա-
տաւոր—յազգութիւնը: Բայց անհոգ, որ մեր լրա-
գրութիւնը եւ ի նորս Երեկ իր անկեղծ և ճշ-
մարտասօս թղթակիցների կողմից է իր անհրա-
ժեշտ ազդեցութիւնը, իր նշանակութիւնը: Եւ մի-
թէ կարելի է յարգել մեր լրագրութեան այդ մասն
ազդեցութիւնը, քանի որ անյայտնի խաղաղի է
դարձել այդ վսեմ և սրբազան, այդ ամենաբարձր
և աշուղտ միակ միջոցը առաջադիւն-թղթակիցների
ձեռքում, եւ թիւրքաց է մանուկ հասակին յատուկ կողմ-
նապահութեան, անդուռ կրքերի ազդեցութեանը:
Եւ արդարեւ, ովքեր են այդ պատրուած իր քաղ-
ճքը դադարեցնող յայտնողները: Ովքեր են ազգի
համար միայն, այն, միմյանց լրագրական թերթերում
ի սրտէ ցաւող, մտածող և նրան իրանց կարծիքով
ճշմարիտ ճանապարհ ցոյց տալով պարտաւոր: Առանց
խղճի խաղիցների և առանց վախճանող կասկե-
ձեռնութեան ոգով բարձրելով, իրանց տղի-
տութիւնը երեսօտան կեղծ ուսումով փաղեցրած
պատանիներ, շատ անհայտ բացատրութեամբ: Հե-
տեպէս թող լաւ իմանան ամենքն էլ, որ թէ
հայ դպրոցների մէջ տեղի ունեցած բոլոր խաղա-
խութիւնների, կուսակցութիւնների և յետադիւն-
թիւնների, թէ լրագրների վերջը ընկնելու, ազգե-
ցութիւնը թուլացնելու պատճառները այդ երեք

ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ

ՆԱՍԱԿ ԽՄԲԱԳՐԻՆ

Թիֆլիս, 25 յունիսի

Վ. Ազուլիայի ուղարկված իմ վերջին նամա-
կում խոստացել էի գրել, թէ ինչ խորագրութիւն
ներ գործ դրվեցան նոր հոգաբարձուների ընտ-
րութեան մէջ, ահա կատարում եմ խոստումս:

Դպրոցների կանոնադրութեան 10-րդ յօդուածի
համաձայն Ազուլիայի հասարակութիւնը միայն իրա-
ւունք ունի իր կողմից, որպէս պատգամաւորներ,
ընտրել 25 երեսօտաններ և այս վերջինները
պէտք է ընտրէին հոգաբարձուներին: Այս կանոնը
պահպանվում է մի բոլոր հոգեւոր դպրոցների հո-
գաբարձական ընտրութիւնների վերաբերութեամբ:
Բայց դպրոցների բարեկարգութեան համար կա-
ռված մասնաժողովի անդամները, հակառակ
կանոնադրութեան, խորաց կատարած շատ զեղ-
ծունեւորի հետ, վերջապէս իրաւունքն նոյնպէս
ժողովրդից խեղցին, և իրանք նշանակեցին 25 ե-
րեսօտանի հոգաբարձուներ ընտրելու համար: Դո-
ղովորդը մի փոքր տարնվեց բազարում, մի փոքր
բողոքեց, և կրկին լռեց... Բայց ինչ նպատակ
կար, որ մասնաժողովի անդամները գործ դրեցին
ժողովրդի իրաւունքի դէմ մի այսպիսի բռնաբարո-
ւթիւն:—Նպատակը շատ պարզ է. մասնաժողովի
անդամներից ամեն մէկը ցանկանում էր ինքն հո-
գաբարձու ընտրվել և այս մտքով իրանք նշանա-
կեցին երեսօտաններին, և այնպիսի մարդերից,
որ իրանք ձեռնադրւ էին, որ իրանց համար սով-
տակ քուէ կը տալին, և այս խաղաղ միջոցով
յաշողեցան, օրինակ, Սալայի նման համարը և
Շահադարանցի նման տղետը հոգաբարձու լինել:
Բայց վերջիվերջոյ մասնաժողովի անդամնե-

րը, չը գիտեմ ինչ ստատիստիկական նպատակով, այս
անգամ ընտրված հոգաբարձուներին կազմակերպու-
թեան մէջ մի նոր ձև եւ մտքով, որը բոլորովին
հակառակ է դպրոցների կանոնադրութեանը (յօդ.
20 և 34) այն է, որ հոգաբարձութիւնը երկու մա-
սըն բաժանեցին, այսինքն երկու գանձապետներ
առանձին և երեք հոգաբարձուներ առանձին, որոնք
մեր միւսի հետ ամենին կապ չունեն, և մեր
միւսի գործի մէջ ամենին չէ մասնակցում: Առա-
ջինների, այսինքն գանձապետների պաշտօնը յայ-
տնի է, որ պէտք է լինի հոգեւոր դպրոցների ելե-
մտական մասի վրա, և հոգաւ նրա անտեսական
պէտքերը, բայց թէ ինչ պէտք է չինն այն միա-
ցած երեք հոգին, որ իրանց բուն հոգաբարձուներ
են կոչում,—յայտնի չէ: Երկրի նրանք կը հակն
դպրոցների ուսումնական մասի վրա. մեծ օգուտ
կը բերեն, մարդիկ, որ իրանց անտես անգամ սը-
խանքով են գտնում:

Երբ հարցնում էինք ազուլեցիներին, թէ ինչու
թող տուեցինք ընտրել այս տեսակ անընդունակ
հոգաբարձուներ, մեզ պատասխանում էին, թէ
ընտրեցինք, որ խաղաղակցին: Իմ կարծիքով,
նրանք չէին սկզբից մի շատ պատուաւոր մարդիկ
չէին, և երեք հոգի խաղաղակցելու համար այս
տեսակ կատակ խաղաղ պէտք չէր, որով մի քանի
տարի դպրոցների վիճակը եւ իրանք ինչ է ասելու և
անընդունակ անձինքների հակողութեան ներքոյ:

Եւ աւելի երկար կը գրէի ուրիշ շատ իրողու-
թիւնների վրա, որոնցով կը բացատրէի, թէ ինչ
դեր է խաղում աղաքական կամայականութիւնը հա-
սարակական գործերի մէջ, եթէ ինձ չը պատահէր
կարգաւ «Մասկ» 47 համարում տիբաղու կարօր
նամակը: Այս նամակը ողբէս թէ պատասխան է
իմ մի չափը նամակների, որ տպեցան «Մասկ»
մէջ: Կարդալով այս նամակը, եւ յիշեցի այն դրո-
ցը, թէ քաղաքի ջորիներին նաւում էին, միջին
է իր ոտը բարձրացրեց, ասելով, թէ ինձ էլ նա-
կեցէք, եւ էլ եւ ուղղում քաղաքի հետ բեռը տա-
նել: Տօ, տիբաղու կարօ, որովհետ, դու էլ բեռ
վարժապետների շարքում ես դնում:

Այս մարդը մի զարմանալի տիպ է. ով որ ցան-
կանում է մեզանից կէս դար առաջ եղած դպրո-
ցական խաղի ֆաշիստի պատկերը նկարել, սրա

մէջ կարող է գտնել բոլոր նմանութիւնները: Այս
մտքով եւ ցանկանում եմ ընթերցողին փոքր ինչ
ժամօթանք իմ տիրացուի հետ, բայց դրանից,
կամենում եմ ցոյց տալ, թէ ինչ թշուառ վիճա-
կի են եւ իմարկված Ազուլիայի դպրոցները, որ նրանց
մէջ այս տեսակ քեղեկ ուսողներին պաշտօն է
յանձնում: Կարծիքս վերջին Տէր-Սիմոնի որդին է,
հայրը չը գիտեմ ինչ հանգամանքների պատճառով,
զեռ շատ տարի առաջ, Տաճկաստանից փախուստ-
կան դէպի մեր կողմերն է անցել, իր հետ բերելով
պատանի կարօն: Նրանք եկել են սկզբում Հին-
Նախիշևանի Թուրքուզի դուռը: (Թուրքուզ յայտնի
է որպէս խաղաղողների բնակարան): Հայրը կա-
րօն թողել է անտեղ թուրքուզի Տէր-Սիմոնի
մօտ, իսկ ինքը սկսել է թափառել միւս գիւղե-
րում իր համար պաշտօն գտնելու: Կարծիքս վերջին
Տէր-Սիմոնի մօտ, արածայնելիս է եղել նրա հոր-
թեւը, և երկար ժամանակ Թուրքուզում ապրելով,
սեփականացրել է իրան մի քանի խաղաղողական
յատկութիւններ: Յետոյ հայրը Վ. Ազուլիայում քա-
նապատան պաշտօն գտնելով, որդուն էլ բերում
է իր մօտ: Կարծիքս հայր-հագ գրել կարգաւ սով-
եղել իր անգրագէտ հօրից, օգնում էր նրան մե-
րկել թաղիկում, կտանքի, պատարագի և եկեղեցա-
կան այլ սպասարարութիւնների մէջ: Եւ իր արա-
ցուական պարագմունքը նպատակը նրան զարգա-
նալ երեք քանի մէջ միայն, այն է, իշտահով քե-
լէս ուտել, գինի և արագ կանգնել և աման ջուր
երգել: Եւ իրաւ, ոչ ոք նրա նման չէ կարող այդ
երգը այնպէս լաւ կուսանել:

Ողբէս յիշեցի, տիբաղուն միայն գրել-կարդալ է
սովորել իր հօրից, որը պատկանում է ներկայ
դարու 50-նական թվականների տղէտ քանակա-
յների կարգին: Այս պատճառով նա բացի հայերէ-
նից մի օտար լեզուի հետ ծանօթ լինել չը կարո-
ղացաւ. գիտութիւնից բոլորովին գուրկ մնաց (նա
թուրքաւորութեան չորս գործողութիւնն անգամ չը
գիտէ) և ոչ մի գիրք չը կարդաց, գտնէ ինքնակը-
թութեամբ զարգացած լինել:

Թէ ինչ դարբնարան դիպուածքով այս տիբաղուն
Ազուլիայի դպրոցներում պաշտօն ստացաւ—այդ
նորապէս ինձ յայտնի չէ: Շատ բաներ են խօսում...
բայց եւ ցանկութիւն չունեմ չոր լեզուների խօս-

քերին ուղադրութիւն դարձնել: Բայց այսքան ինձ
յայտնի է, որ տիբաղու կարծիք իմ ուսուցչութեան
ժամանակ յանձն էր առել երկու դպրոցների—օրի-
որդաց և տղայոց—չորս նախաթիւրքաւորների հայոց
լեզուի դաստաւորութիւնը: Երեւակայեցէք, չորս նա-
խաթիւրքաւոր, զանազան բաժանմունքներով, և իւ-
րաքանչիւրը լցված 40—50—60 աշակերտներով,
և բոլորն այս տիբաղուն պէտք է պատրաստե-
հայոց լեզուի դրութեան և ընթերցանութեան մէջ:
Նրա յանձն առած չորս նախաթիւրքաւոր դասա-
տների աշխատութիւնը իսկապէս չորս հմուտ մա-
կաւարժների գործ է. բայց ինչ փոքր տիբաղուն,
որ աշակերտները ոչինչ չէին սովորում, որ տարի-
ներով մի աշակերտ մնում էր դասատան մէջ ա-
ռանց տառերի հետ ծանօթանալու: Տիբաղու կար-
ծիքով մանկավարժութիւնը, սրի հոտն անգամ ա-
ռած չէր, մի այնպիսի հեշտ բան էր, որպէս քե-
լէս ուտել: Եւ այդ բանի մէջ պէտք է որոնել
զիլաւորապէս Ազուլիայի դպրոցների յետադիւն-
թիւնը, որ բոլոր նախաթիւրքաւորները յանձնված
են մի անընդունակ մարդու, աշակերտները բոլո-
րովին անպատրաստ նրանից լեցնում են առաջին
դասաները, ուր պէտք է աւարկաներ սովորէին,
բայց չէին լսում իր կարգում: Պ. Մէլք-Յակոբեանը
ինձ պատմում էր, թէ ինքը երբ առաջին տարին
Ազուլիա եկաւ, տարված էր թէ օրիորդաց և
թէ տղայոց դպրոցների առաջին դասաներից ա-
ւելի քան քսան աշակերտներ և աշակերտուհիներ
կրկին վերագործնել նախաթիւրքաւորները, որով
հետեւ ոչ կարգաւ էին խմանում և ոչ գրել, և բո-
լորը մեր տիբաղու պատրաստանքներն էին:

Շատ հետաքրքրական է այդ տիբաղու խաղի-
ֆաշիստական ժամանակների մանկավարժական միջո-
ցիկան: Տեսնում ես, նա իր նախաթիւրքաւոր
ձեռքն մտաւ դասատու. աշակերտները միմեանց
զիլայն են լսում. դասատուն մէջ տիրում է
վերին աստիճանի անկարգութիւն: (ուսուցիչը
այնքան աղեկագործ չունի աշակերտների վրա, որ
գտնէ նրա ներկայութիւնից պատկառելի): Պէտք է
առաջ հանդիսանան աշակերտներին և յետոյ
սկսել դասը: Տիբաղուն իր ճիպտով մէկի գլխին
է խիտում, միւսի ձեռքին, մէկի ակնաչնդներին է
ձիք տալիս, միւսի մազերիցը (նա չէ իմացում

*) Նոր ընտրված հոգաբարձությունը առաջինը հետ խորհրդակցելու, առանց մեզանքի նշանելու, ինքնազուլու վճռել էր, որ քննությունները լրվեն: Բայց յետոյ մտածելով, թէ մի աշակիսի կարականությունը կարող է նրան դատապարտություն տալ ձգել, այն բողետով, երբ մեզք կամենում էինք հեռանալ Ազգուհուց, իմացում է տալիս, որ քննությունները կրվեն: Բայց մեր աշակերտները վաղուց արդեն թողել էին դպրոցը, և հոգաբարձություն վարժուհիք միայն ձեռք համարել էր:

Յ Ա Յ Տ Ա Ր Ա Ր Ո Ի Թ Ի Ի Ն Ն Ե Ր

ՄԻՔԵՅԻԼԵՆԻ ԿԼՄՈՒՐՅԻ մօտ Օռքարյոյի տան մէջ գտնված Ն. Ա. ԴՕՍԱՐԱՅԱՌԻ «ՊԱՐՏԱՄՈՒՐԱԿՆԵՐԻ ԳՐԱՍԵՆԵԱԿԸ» գրաւով և պարտամուրհակով ՓՈՂ է տալիս, զընում է առեւտրական ՊԱՐՏԱԹՂԹԵՐ, ծախում է ներքին փոխառութեան ՏՈՍՍԱԿՆԵՐ փճարը մաս մաս ստանալով, կատարում է գանազան ՅԱՆՁՆԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ:

ՍԻ և նոյն տեղը գտնվում է «ԽՈՐՀՐԴԱԿՅԵԼՈՒ ԵՒ ՏԵՂԵԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ՍՏԱՆԱԼՈՒ ԳՐԱՍԵՆԵԱԿԸ» որտեղ կայուն է տեղեկութիւններ ստանալ «ԲԱՆԿԱՐԵՅԻՆ ԲՐԻՒՆԿԵՆ և ԼՈՒԵՏՐԵՅԻՆ» գործերի մասին: Գրասենեակը ընդունում է քաղաքային գործերի կատարումն իր ծախսերով, քրէական գործերի պաշտպանութիւն և ամեն տեսակ ԳՐԱՆՈՐ ԼՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ԿԼՏԵՐՈՒՄՆ: Ի նկատի ունենալով «ԳՐԱՍԵՆԵԱԿՆԵՐԻ» ունեցած չափազանց ՇԼՏ աշխատանքները ցանկացողները հրաւիրվում են ԲՆԿԵՐԵՆԸ: Ցանկացողները պէտք է յայտնեն մինչև յուլիսի 1-ը:

- ՉԱ.Բ. ԳՐԻԳՈՐԵԱՆՅԻ ԿՈՎԿԱՍՏԱՆ ԳՐԱՎԱՆՈՒՄ
- ՃԱՌԱՆՈՅՐ» ստացել է
- 1 Սրուանձտանց-ԹՈՐՈՍ ԱՂԲԱՐ 1 ր. 25 Կ.
 - 2 Ս. Մանդինեանց-ԿՐՈՆԵՐ ՀՈ ԳԵՐԱՆԱԿԱՆ ՀԵՏԱԶՕՏՈՒԹԻՒՆ 1 ր.
 - 3 ԲԺԻԶԻ Ա. Բաբայեանց ՈՒՍՈՒՄ ՆԱԿԱՆ ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ ՀԱՅՅԵՐ 1 ր.
 - 4 Ա. Բաճարեանց-ԲԵՐԱԿԱՆ ՆՈՒԹԻՒՆ ԱՇԽԱՐՀԻՎ ԼԵՋՈՒԻ — 25 Կ.
 - 5 Երկաթէ ԳԻՄԱԿՈՎ ՄԱՐԿԸ ԵՒ ԱՆԵՏԻՔ ՊԱՏՐԱՐԲ ՀԱՅՅԵՐ 1 ր.
 - 6 Յ. Շիշմանեան - ՀՐԱՍԱՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆ ԵՒ ԼՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐ Ա. 1 ր. 15 Կ.
 - 7 Փարոս 1879 — — — Թ. 1 ր.

ՔԱՂԱՔԱՑԻՆ ՎԱՐՁՈՒԹԵԱՆԸ լուր է հասնում, որ Քիշիսում գտնված դատարկ հողերի ՏԵՐԵՐ, ինչպէս իշխ. Թումանով, Երեսով, Գաբայեանց, Մելիկով և այլ մանրացնում են իրանց հողերը և ԵՄԼՈՒՄ են առանց պլան կազմելու և նրան քաղաքային վարչութեանը ներկայացնելու ՀԱՄԱՌԱՎ. քաղաքային բարեկարգութեան ժամանակաւոր ԿԱՆՕՆԵՐԻ 16 յօդուածի և շինութիւնների կանոնադրութեան 307 յօդուածի: Այսպիսի հողերի տէրերը հրաւիրում են ծախելուց առաջ ներկայացնել քաղաքային վարչութեանը հողերը մանրացնելու նախագիծերը, իսկ գնողներին յայտնվում է, որ քաղաքային վարչութիւնը թոյլ չի տալ որ և է շինութիւն անել այն հողերի վրա, որոնց տէրերը չեն կատարել վերոյիշեալ պահանջը: Վերոյիշեալ նախագիծերը կազմելու համար, քաղաքային վարչութիւնը ամեն կերպ կօգնի:

2—3

ԵՐԵՐՈՐԴ ԳԱՍՏԱՆ մի գիմնապետ գիմնապետական ԿՈՐՍԻ Համեմատ ԴԱՍԵՐ է փնտռում ԿԵՐԱԿՈՒՐԻ ԵՒ ԲՆԱԿԱՐԱՆԻ համար, կամ չափաւոր ՎԱՐՁԱՏՐՈՒԹԵԱՄԲ: Կարող է նոյնպէս ՀԱՅՈՑ լեզուի դասեր տալ: Հասցեն կարելի է թողնել ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԳՐԱՎԱՆՈՒՄՆՈՅԻՄ, ԼԵՐՈՒՄՆՈՒ ԳԱՆԵՐՈՒՄ: 4—5

ՊԱՏԻՒ ՈՒՆԵՄ ՅԱՅՏԵՆԵԼԻ ԹԻՖԼԻՍԻ Պ. Պ. ՎԱՃԱՌԱԿԱՆՆԵՐԻՆ, որ ես բերել եմ ՓԱՐԻՋԻՑ ամեն ՏԵՍԱԿ ԱՊՐԱՆՔՆԵՐԻ ՕՐԻՆԱԿՆԵՐ, որոնց համար ՊԱՏՈՒԵՐՆԵՐ եմ ընդունում ձեռնառու ՊԱՅՄԱՆՆԵՐՈՎ: Այդ օրինակները ԿԱՐԵԼԻ է տեսնել ԱՐԺՐՈՒՆՈՒ ԳԱԼԵՔԻՅԱՆ № 181, որտեղ նոքա ԱՍԵՆԱԿԱՐՃ ժամանակամիջոցում ԳԱՍՏԱԻՈՐՎԱԾ կը լինեն: ՓԱՐԻՋԻ տուն. GILLES ET SOHN CHARDON. Ներկայացուցիչ Զ. ԵՂՈՎ:

ՅՈՒՆԻՍԻ 6-ից 1879 Թ.Ի

Նոր բացված է ԳԱՅԻԵԱՆՅԻ մագազին: Մեծ ընտրութիւն ունայ և հօշոյանական կտաւի և սեղանի ձեւերակերպի: Կան նաև զանազան կահ կարասիներ, մօզային, մանուշակաւորական և այլ ապրանքներ: Մագազինը գտնվում է ԵՐԵՐՈՒՄՆ հրապարակի վրա Քիշիսի փողոցաբաժնի կրկնաթիւն ընկերութեան բնակարանի տակ, Խարաղօղի տանը: 9—10

Ա Մ Ա Ր Ա Յ Ի Ն

ՊԱՐԱՊՄՈՒՆԻՔՆԵՐ

Ամարային արձակուրդների ժամանակ պարագլ ցանկացողներուն ընդունում և պատրաստում են թէ որ և է դպրոց մանուկ և թէ վերաքննութեան համար: Պարագլները կը սկսուի յունիսի 11-ին և կը վերջանայ օգոստոսի 20-ին: Պարագլ ցանկացողները կարող են դիմել «Տարրական դպրոց» վերամիջնակի փողոցը պ. իշխան Ամատունու տանը № 11:

Հարկաւոր է մի հայ ՎԱՐԺՈՒՀԻ, որ կարողանայ երեխաներին դաս տալ հայոց, ուսաց և իրաներին լեզուները: Հասցեն, Վանքակայ փողոց, տուն № 3, ջրաղացի մօտ հարցնել Արտեմ Թէմուրազեանին: 2—10

Въ виду предполагаемыхъ при изданіи финансовыхъ затрудненій, редакция газеты „Трудъ“ открытіе своихъ дѣйствій, равно какъ право подписчиковъ получать газету, переноситъ съ 1-го сего іюля на неопредѣленное время, не позже впрочемъ начала января будущаго 1880 г. по состоявшимся взносамъ редакция готова немедленно расплачиваться (съ тѣми изъ подписчиковъ, кои отсрочкою изданія почему-либо недовольны). Подписка по прежнему открыта въ Тифлисской Центральной Книжной Торговлѣ. Адресъ редактора, изъ неоднократныхъ заявлений мѣстной печати, уже извѣстенъ: Солоаки, Вознесенская ул. д. М. Галушова, № 110.

Редакторъ-Издатель: Г. Терз-Меликсетовъ.

Այս քի առաջ ունենալով կնիքովի ահալին ծախսերը, «Աշխատանք» լրագրի խմբագրութիւնը իր լրագրի հրատարակութիւնը, ինչպէս նաև իր բաժանորդներին լրագիր ստանալու իրաւունքը, յետաձգում է, օրէնքից նրան տուած տարեկան ժամանակամիջոցի հիման վրա, մինչ անորոշ ժամանակ, ոչ ոչ միայն թէ քան մինչ առաջիկայ 1880 թ.ի յունիսի ամսի: Այսպիսի յետաձգութեանց անբաւական բաժանորդները կարող են իրանց առած տարեկան փճարները իսկոյն և առանց յետաձգութեան յետ ստանալ խմբագրութեանց: Ստորագրութիւն ընդունվում է, ինչպէս էլ առաջ, Քիշիսի կնիքովի և Գրագլխաւորութեանը: Խրճալագրի հասցեն Սօլոաքի, Վանքեանի (Համարձան) փողոց, տուն Մ. Գալուշեանի, № 110:

Խմբագիր-Հրատարակող Գ. Տէր-Մելիքսեանց:

Երևանեան հրապարակի վրա ԹԱՄԱՄՇԵՎԻ կարպանսարայի գէմուդէմը № 11. տան վերին յարկում վարձով արվում է մէկ ԴԱՃԼԻՃ ծառայով, լաւ կարաւորով և առաւօտ-իշխան սամփարով: Դաճիլը մի բալկոն ունի իր առաջ: Գինն է ամսական 40 ռուբլ: Բացի դաճիլը մի և նոյն տանը վարձով արվում են նոյնպէս առանձին ՍԵՆԱԿՆԵՐ կարաւորով ծառայով, սամփարով և լուսաւորութեամբ: այդ սենեակները ամսական արժեն 25, 20 և 15 ռուբլ: Այդ սենեակներում կարելի է նոյնպէս ընկերով բնակվել: Հարցնել մի և նոյն տան գրան առաջ միջոց ծախող ՅԱՎՈՎԻՆ:

ՅՈՒՆԻՍԻ 3			Տ Ե Ղ Ե Կ Ա Ց Ո Յ Ց			ԹԻՖԼԻՍ 1879																						
ԹԻՖԼԻՍԻ ՎԱՃԱՌԱՆՈՑ (Յուլիսի 2-ին)	Բ.	Կ.	ՀԵՌԱԳԻՐ	ՓՈԹԻ-ԹԻՖԼԻՍԵԱՆ ԵՐԿԱՐՈՒՂԻ	Փ Օ Ս	ԲԺՇԿԱՆՈՑ	ԱՄՇԱԿԻ ՊԱՏԱՄԱՆՆԵՐ																					
Ոսկին (պողոնայից)	8	55	<table><tr><th>Բ.</th><th>Կ.</th></tr><tr><td>1</td><td>—</td></tr><tr><td>2</td><td>—</td></tr><tr><td>3</td><td>—</td></tr><tr><td>4</td><td>—</td></tr></table>	Բ.	Կ.	1	—	2	—	3	—	4	—	<table><tr><th>առա- ւօտ:</th><th>երեկո- յեան:</th></tr><tr><td>9. 21</td><td>5. 18</td></tr><tr><td>11. 58</td><td>9. 43</td></tr><tr><td>1. 29</td><td>11. 59</td></tr><tr><td>6. 47</td><td>—</td></tr><tr><td>9. 40</td><td>—</td></tr></table>	առա- ւօտ:	երեկո- յեան:	9. 21	5. 18	11. 58	9. 43	1. 29	11. 59	6. 47	—	9. 40	—	Ամեն տեսակ թէ նամակներ, թէ լրագիրներ և թէ ծանր փաստ ամեն տեղ ուղարկելու, ընդունվում են ամեն օր, առաւօտեան 8 ժամից մինչև 1 և կէսօրից յետոյ 3 ժամից մինչև 7: Իսկ կիրակի օրերը հասարակ նամակներ մինչև 10 ժամ առաւօտեան և 3—7 երեկոյեան:	Հիւանդների ընդունելութեան ժամը 9-ից մինչև 1 ժամը կէսօրից յետոյ: Երկու շաբթի. Լիսիցի ներքին հիւանդութիւնների, Ստալկի վնասական և կաշուի հ., Գործարկի ներքին հ., Բոտինեանց կանանց և երեխայից հ., Գուշարեանց վիրաւորական և կանանց հ. օպերացիան մասը: Երեք շաբթի. Միխայիլ վիրաւորական հ., Իշխանայի հ., Ա. Բախուտով մանկաբանական, կանանց և մանկական հ., վերքերի և ներքին հ., Բարանով ջրային և հոգեկան հ.: Չորեք շաբթի. Լիսիցի ներքին հ., Ստալկի վնասական և կաշուի հ., Պոմբանցով կրծքի հ.: Հինգ շաբթի. վերքերի և ներքին հ., Գուշարեանց փիթիլիաներ և միջոցային գործարանների հ., Բարանով ջրային և հոգ. հ.: Աւրբաթ. Լիսիցի ներքին հ., Ա. Բախուտով մանկաբանական, կանանց և երեխայից հ.: Շաբաթ. Միխայիլ վիրաւորական հ., Իշխանայի վնասական և կաշուի հ., վերքերի և ներքին հ., Բարանով ջրային և հոգ. հ.:
Բ.	Կ.																											
1	—																											
2	—																											
3	—																											
4	—																											
առա- ւօտ:	երեկո- յեան:																											
9. 21	5. 18																											
11. 58	9. 43																											
1. 29	11. 59																											
6. 47	—																											
9. 40	—																											
Հին 82 պր. մ. արծ. 1000 մ.	1500	—	Թիֆլիսից . . . 9. 21 Գորբ . . . 11. 58 Միխայիլով . . . 1. 29 Իրեն . . . 6. 47 Փոթի . . . 9. 40	Ուսումնասիրել և Արտասահմանից փոստը ստացվում է Թիֆլիսում ամեն օր: Բազմաթիւ տրակտիւնից՝ երեքշաբթի, հինգշաբթի և չաբաթ: Փոթի-Թիֆլիսեան երկաթուղուց ամեն օր: Նույնպէս տրակտիւնից չորեքշաբթի և կիրակի: Բնիկիւնչի տրակտիւնից երեքշաբթի և չաբաթ:	—ՍԻՄՏԵՐՈՎ. Տեղացի. Ձեր պատասխանը կը տպէինք եթէ նա հայերէն լինէր գրված: Բաց այդ նամակը կարծես չի նարեն լեզուով լինի գրված:																							
Հին 20 Կ. 72 պր. 1000 մ.	1250	—				Փոթիից . . . 9. 13 Իրեն . . . 12. 13 Միխայիլով . . . 5. 39 Գորբ . . . 7. 5 Թիֆլիս . . . 9. 31	Լուսնային	—ԵՐԵՐՈՒ. ***. Այդ առաջին պրնիսն 200 ռուբլ խաղաղվելու է օգոստոսի սկզբին: Միւս պրնիսների մասին իր ժամանակին կը յայտնենք:																				
Վիդլիչի 5% առաջի փոխառութեան տու. 100 մ.	241	—							Փոթիից . . . 9. 13 Իրեն . . . 12. 13 Միխայիլով . . . 5. 39 Գորբ . . . 7. 5 Թիֆլիս . . . 9. 31	Լուսնային	—ԵՐԵՐՈՒ. ***. Այդ առաջին պրնիսն 200 ռուբլ խաղաղվելու է օգոստոսի սկզբին: Միւս պրնիսների մասին իր ժամանակին կը յայտնենք:																	
Երկրորդ 5% վիդլիչի »	238	—										Փոթիից . . . 9. 13 Իրեն . . . 12. 13 Միխայիլով . . . 5. 39 Գորբ . . . 7. 5 Թիֆլիս . . . 9. 31	Լուսնային	—ԵՐԵՐՈՒ. ***. Այդ առաջին պրնիսն 200 ռուբլ խաղաղվելու է օգոստոսի սկզբին: Միւս պրնիսների մասին իր ժամանակին կը յայտնենք:														
Մարտի կուրսը 249—	100	—													Փոթիից . . . 9. 13 Իրեն . . . 12. 13 Միխայիլով . . . 5. 39 Գորբ . . . 7. 5 Թիֆլիս . . . 9. 31	Լուսնային	—ԵՐԵՐՈՒ. ***. Այդ առաջին պրնիսն 200 ռուբլ խաղաղվելու է օգոստոսի սկզբին: Միւս պրնիսների մասին իր ժամանակին կը յայտնենք:											
Լճործի կուրսը Օրենսդիր վրա	105	19	Փոթիից . . . 9. 13 Իրեն . . . 12. 13 Միխայիլով . . . 5. 39 Գորբ . . . 7. 5 Թիֆլիս . . . 9. 31	Լուսնային	—ԵՐԵՐՈՒ. ***. Այդ առաջին պրնիսն 200 ռուբլ խաղաղվելու է օգոստոսի սկզբին: Միւս պրնիսների մասին իր ժամանակին կը յայտնենք:																							
Վենայի կուրսը արծ. 113 Գ.	100	—				Փոթիից . . . 9. 13 Իրեն . . . 12. 13 Միխայիլով . . . 5. 39 Գորբ . . . 7. 5 Թիֆլիս . . . 9. 31	Լուսնային	—ԵՐԵՐՈՒ. ***. Այդ առաջին պրնիսն 200 ռուբլ խաղաղվելու է օգոստոսի սկզբին: Միւս պրնիսների մասին իր ժամանակին կը յայտնենք:																				
Դարեւի բարաթի »	5	35							Փոթիից . . . 9. 13 Իրեն . . . 12. 13 Միխայիլով . . . 5. 39 Գորբ . . . 7. 5 Թիֆլիս . . . 9. 31	Լուսնային	—ԵՐԵՐՈՒ. ***. Այդ առաջին պրնիսն 200 ռուբլ խաղաղվելու է օգոստոսի սկզբին: Միւս պրնիսների մասին իր ժամանակին կը յայտնենք:																	
Աւստրական բանկի ակցիան 200 մ.	320	—										Փոթիից . . . 9. 13 Իրեն . . . 12. 13 Միխայիլով . . . 5. 39 Գորբ . . . 7. 5 Թիֆլիս . . . 9. 31	Լուսնային	—ԵՐԵՐՈՒ. ***. Այդ առաջին պրնիսն 200 ռուբլ խաղաղվելու է օգոստոսի սկզբին: Միւս պրնիսների մասին իր ժամանակին կը յայտնենք:														
Փոթի Թիֆլիսեան երկաթուղու ակցիան 125 մ.	102	—													Փոթիից . . . 9. 13 Իրեն . . . 12. 13 Միխայիլով . . . 5. 39 Գորբ . . . 7. 5 Թիֆլիս . . . 9. 31	Լուսնային	—ԵՐԵՐՈՒ. ***. Այդ առաջին պրնիսն 200 ռուբլ խաղաղվելու է օգոստոսի սկզբին: Միւս պրնիսների մասին իր ժամանակին կը յայտնենք:											
Շաբաթը բոցիկու »	7	10	Փոթիից . . . 9. 13 Իրեն . . . 12. 13 Միխայիլով . . . 5. 39 Գորբ . . . 7. 5 Թիֆլիս . . . 9. 31	Լուսնային	—ԵՐԵՐՈՒ. ***. Այդ առաջին պրնիսն 200 ռուբլ խաղաղվելու է օգոստոսի սկզբին: Միւս պրնիսների մասին իր ժամանակին կը յայտնենք:																							
» միւս տեսակը »	7	—				Փոթիից . . . 9. 13 Իրեն . . . 12. 13 Միխայիլով . . . 5. 39 Գորբ . . . 7. 5 Թիֆլիս . . . 9. 31	Լուսնային	—ԵՐԵՐՈՒ. ***. Այդ առաջին պրնիսն 200 ռուբլ խաղաղվելու է օգոստոսի սկզբին: Միւս պրնիսների մասին իր ժամանակին կը յայտնենք:																				
» չաքար աւաղը »	5	60							Փոթիից . . . 9. 13 Իրեն . . . 12. 13 Միխայիլով . . . 5. 39 Գորբ . . . 7. 5 Թիֆլիս . . . 9. 31	Լուսնային	—ԵՐԵՐՈՒ. ***. Այդ առաջին պրնիսն 200 ռուբլ խաղաղվելու է օգոստոսի սկզբին: Միւս պրնիսների մասին իր ժամանակին կը յայտնենք:																	
» տրանսպորտ »	5	60										Փոթիից . . . 9. 13 Իրեն . . . 12. 13 Միխայիլով . . . 5. 39 Գորբ . . . 7. 5 Թիֆլիս . . . 9. 31	Լուսնային	—ԵՐԵՐՈՒ. ***. Այդ առաջին պրնիսն 200 ռուբլ խաղաղվելու է օգոստոսի սկզբին: Միւս պրնիսների մասին իր ժամանակին կը յայտնենք:														
» մաքուր վնասած »	12	—													Փոթիից . . . 9. 13 Իրեն . . . 12. 13 Միխայիլով . . . 5. 39 Գորբ . . . 7. 5 Թիֆլիս . . . 9. 31	Լուսնային	—ԵՐԵՐՈՒ. ***. Այդ առաջին պրնիսն 200 ռուբլ խաղաղվելու է օգոստոսի սկզբին: Միւս պրնիսների մասին իր ժամանակին կը յայտնենք:											
Բաժնեկի երեսուն. Ա. միլիարդի սերմից »	8	20	Փոթիից . . . 9. 13 Իրեն . . . 12. 13 Միխայիլով . . . 5. 39 Գորբ . . . 7. 5 Թիֆլիս . . . 9. 31	Լուսնային	—ԵՐԵՐՈՒ. ***. Այդ առաջին պրնիսն 200 ռուբլ խաղաղվելու է օգոստոսի սկզբին: Միւս պրնիսների մասին իր ժամանակին կը յայտնենք:																							
Միւս տեսակը հին սերմից »	7	50				Փոթիից . . . 9. 13 Իրեն . . . 12. 13 Միխայիլով . . . 5. 39 Գորբ . . . 7. 5 Թիֆլիս . . . 9. 31	Լուսնային	—ԵՐԵՐՈՒ. ***. Այդ առաջին պրնիսն 200 ռուբլ խաղաղվելու է օգոստոսի սկզբին: Միւս պրնիսների մասին իր ժամանակին կը յայտնենք:																				
Բուրդը Թուրքի »	7	60							Փոթիից . . . 9. 13 Իրեն . . . 12. 13 Միխայիլով . . . 5. 39 Գորբ . . . 7. 5 Թիֆլիս . . . 9. 31	Լուսնային	—ԵՐԵՐՈՒ. ***. Այդ առաջին պրնիսն 200 ռուբլ խաղաղվելու է օգոստոսի սկզբին: Միւս պրնիսների մասին իր ժամանակին կը յայտնենք:																	
» Թարաքամի »	4	20										Փոթիից . . . 9. 13 Իրեն . . . 12. 13 Միխայիլով . . . 5. 39 Գորբ . . . 7. 5 Թիֆլիս . . . 9. 31	Լուսնային	—ԵՐԵՐՈՒ. ***. Այդ առաջին պրնիսն 200 ռուբլ խաղաղվելու է օգոստոսի սկզբին: Միւս պրնիսների մասին իր ժամանակին կը յայտնենք:														
Աւիւրը Շորաքաւու »	2	20													Փոթիից . . . 9. 13 Իրեն . . . 12. 13 Միխայիլով . . . 5. 39 Գորբ . . . 7. 5 Թիֆլիս . . . 9. 31	Լուսնային	—ԵՐԵՐՈՒ. ***. Այդ առաջին պրնիսն 200 ռուբլ խաղաղվելու է օգոստոսի սկզբին: Միւս պրնիսների մասին իր ժամանակին կը յայտնենք:											
» Երեսին »	—	—	Փոթիից . . . 9. 13 Իրեն . . . 12. 13 Միխայիլով . . . 5. 39 Գորբ . . . 7. 5 Թիֆլիս . . . 9. 31	Լուսնային	—ԵՐԵՐՈՒ. ***. Այդ առաջին պրնիսն 200 ռուբլ խաղաղվելու է օգոստոսի սկզբին: Միւս պրնիսների մասին իր ժամանակին կը յայտնենք:																							
Գարին »	1	20				Փոթիից . . . 9. 13 Իրեն . . . 12. 13 Միխայիլով . . . 5. 39 Գորբ . . . 7. 5 Թիֆլիս . . . 9. 31	Լուսնային	—ԵՐԵՐՈՒ. ***. Այդ առաջին պրնիսն 200 ռուբլ խաղաղվելու է օգոստոսի սկզբին: Միւս պրնիսների մասին իր ժամանակին կը յայտնենք:																				
Մումը բնաճարայի (creap.) »	12	60							Փոթիից . . . 9. 13 Իրեն . . . 12. 13 Միխայիլով . . . 5. 39 Գորբ . . . 7. 5 Թիֆլիս . . . 9. 31	Լուսնային	—ԵՐԵՐՈՒ. ***. Այդ առաջին պրնիսն 200 ռուբլ խաղաղվելու է օգոստոսի սկզբին: Միւս պրնիսների մասին իր ժամանակին կը յայտնենք:																	
Մետաքսը Նուրմի »	200	—										Փոթիից . . . 9. 13 Իրեն . . . 12. 13 Միխայիլով . . . 5. 39 Գորբ . . . 7. 5 Թիֆլիս . . . 9. 31	Լուսնային	—ԵՐԵՐՈՒ. ***. Այդ առաջին պրնիսն 200 ռուբլ խաղաղվելու է օգոստոսի սկզբին: Միւս պրնիսների մասին իր ժամանակին կը յայտնենք:														
Կախեթ ունը »	140	—													Փոթիից . . . 9. 13 Իրեն . . . 12. 13 Միխայիլով . . . 5. 39 Գորբ . . . 7. 5 Թիֆլիս . . . 9. 31	Լուսնային	—ԵՐԵՐՈՒ. ***. Այդ առաջին պրնիսն 200 ռուբլ խաղաղվելու է օգոստոսի սկզբին: Միւս պրնիսների մասին իր ժամանակին կը յայտնենք:											
Կոկոնը Նուրմի (բոս.) »	40	—	Փոթիից . . . 9. 13 Իրեն . . . 12. 13 Միխայիլով . . . 5. 39 Գորբ . . . 7. 5 Թիֆլիս . . . 9. 31	Լուսնային	—ԵՐԵՐՈՒ. ***. Այդ առաջին պրնիսն 200 ռուբլ խաղաղվելու է օգոստոսի սկզբին: Միւս պրնիսների մասին իր ժամանակին կը յայտնենք:																							
Յերգոնը (լաւ) Ագուլի »	65	—				Փոթիից . . . 9. 13 Իրեն . . . 12. 13 Միխայիլով . . . 5. 39 Գորբ . . . 7. 5 Թիֆլիս . . . 9. 31	Լուսնային	—ԵՐԵՐՈՒ. ***. Այդ առաջին պրնիսն 200 ռուբլ խաղաղվելու է օգոստոսի սկզբին: Միւս պրնիսների մասին իր ժամանակին կը յայտնենք:																				
Կօֆէն մոկոի »	27	—							Փոթիից . . . 9. 13 Իրեն . . . 12. 13 Միխայիլով . . . 5. 39 Գորբ . . . 7. 5 Թիֆլիս . . . 9. 31	Լուսնային	—ԵՐԵՐՈՒ. ***. Այդ առաջին պրնիսն 200 ռուբլ խաղաղվելու է օգոստոսի սկզբին: Միւս պրնիսների մասին իր ժամանակին կը յայտնենք:																	
» լիւանի »	22	—										Փոթիից . . . 9. 13 Իրեն . . . 12. 13 Միխայիլով . . . 5. 39 Գորբ . . . 7. 5 Թիֆլիս . . . 9. 31	Լուսնային	—ԵՐԵՐՈՒ. ***. Այդ առաջին պրնիսն 200 ռուբլ խաղաղվելու է օգոստոսի սկզբին: Միւս պրնիսների մասին իր ժամանակին կը յայտնենք:														
» Մանտիլի »	18	—													Փոթիից . . . 9. 13 Իրեն . . . 12. 13 Միխայիլով . . . 5. 39 Գորբ . . . 7. 5 Թիֆլիս . . . 9. 31	Լուսնային	—ԵՐԵՐՈՒ. ***. Այդ առաջին պրնիսն 200 ռուբլ խաղաղվելու է օգոստոսի սկզբին: Միւս պրնիսների մասին իր ժամանակին կը յայտնենք:											